

Tämä on rinnakkaistallenne.

Rinnakkaistallenteen sivuasettelut ja typografiset yksityiskohdat *saattavat poiketa* alkuperäisestä julkaisusta.

Julkaisun tekijä(t): Kekkonen, Mira

Julkaisun nimi: Teollisuus toi mukanaan konetekniikan opetuksen

Julkaisuvuosi: 2019

Versio: Julkaistu versio

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Kekkonen, M. (2.10.2019). Teollisuus toi mukanaan konetekniikan opetuksen. *Kaleva*, p. 36.

Teollisuus toi mukanaan konetekniikan opetuksen

Syyskuussa tuli täyteen 125 vuotta, kun konetekniikan opetus aloitettiin Oulussa. Tarve koulutetuille konetekniikan osaajille alkoi kehittyä erityisesti Åströmin nahkatehtaan tarpeista tehostaa ja laajentaa toimintaansa.

Tätä tehtaan toiminnan tehostamistarvetta tuki entisestään rautatieyhteyden saaminen Ouluun vuonna 1886. Rautatie mullisti suomalaisten elämän, kun pohjoiseen tervakaupunkiin pääsi liikkumaan helposti ja nopeasti maata pitkin, mikä helpotti myös hyödykkeiden kaupankäyntiä teollistuvassa maassa.

Kehittyvässä ja uudistusmielisesä ilmapiirissä kesäkuussa 1887 Oulun kaupungin valtuuston kokous päätti teollisuuskoulun perustamisesta kasvavaan kaupunkiin.

Valtiolta ei kuitenkaan tullut hankkeelle tarpeeksi pikaista apua, minkä seurauksena tehtaanomistaja H. Åström kustansikin itse koneenkäyttäjäkurssein Oulun ylhäisemmässä käsityökoulussa lukuvuotena 1888-1889.

Monien hankalien vaiheiden jälkeen 3. marraskuuta vuonna 1892 Aleksanteri III, "koko Wenäjänmaan Keisari ja Itsevaltias, Puolanmaan Tsaari, Suomen suuri ruhtinas" allekirjoitti keisarillisen käskykirjeen, jossa säädettiin alemman teknillisen koulun perustaminen Ouluun.

Lopulta 3.9.1894 ensimmäinen vuosikurssi aloitti opintonsa. Kone-tekniikan ammatillista opetusta on jatkettu Oulussa siitä lähtien tähän

YLÄKERTA

MIRA KEKKONEN
mira.kekkonen@oamk.fi

"Kiitos siitä, että konetekniikkaa on opetettu näin pitkään yhtäjaksoisesti, kuuluu Oulun alueen elinkeinoelämälle."

päivään asti, mikä tekee tästä ammatillisesta koulutuksesta kaupungin vanhimman yhtäjaksoisesti rauhahan aikana järjestetyn koulutuksen.

Vuoteen 1910 asti teknillinen koulu toimi Torikadulla. Tuona aikana koulun nimi muuttui Teollisuuskouluksi ja koulutus pidentyi kaksivuotiseksi. Tämän jälkeen Teollisuuskoulu sai uudet tilat Kauppurienkatu 13:sta Postitalosta.

Teknillistä koulutusta uudistettiin vuonna 1911, jolloin teknillinen koulutus määriteltiin modernisti "eteenpäin pyrkiville nuorille työntekijöille". Uudistuksen myötä aloitettiin uusi oppiaine, terveysoppi. Lisäksi Yleinen koneoppi -kursseilla alettiin huomioida turvallisuusteki-

jöitä. Kurssilla opiskeltiin asetuksia ja määräyksiä, jotka koskivat "yleisiä tarkastuksia ja varolaitteita".

Myös nopeasti kehittyvät teknologiat loivat uusia ammattiaineita sähkötekniikasta, koneenrakennusopista ja polttomoottoritekniikasta, jossa käsiteltiin myös auto- ja dieselmootoreita. Koulu-uudistuksen myötä myös hyvämaineiset naiset otettiin edistyksellisesti huomioon mahdollisina oppilaina.

Oppilaitokselle valmistui rakennus Albertinkadulle vuonna 1940. Tuolloin koulussa toimi myös Viipurin teknillinen koulu, joka oli keväällä tapahtuneen evakon vuoksi joutunut siirtämään toimipaikkansa Ouluun.

Opetuskäytössä uusi rakennus ehti olla vain puoli vuotta ennen kuin koulu jouduttiin ottamaan sotilaskäyttöön. Seuraavan kerran Albertinkadulla opetusta tapahtui vasta syksyllä 1945.

Opetus kärsi pitkään opetusvälineiden puutteesta, sillä oppikirjoja ei juurikaan ollut. Lisäksi laboratorioden toimintaa häittäsi laitteiden puute: konetekniikan laboratoriossa oli vain yksi voimakone-laitteineen. Siksi käytännön tietoutta kehittääkseen oppilaat tekivät opintomatkoja Ouluun, lähiseuduille ja myöhemmin myös ulkomaille. Koulutusta pyrittiin kehittämään. Ulkomaankauppa vapautui vuonna 1950, joten kielten opiskeluakin tehostettiin. Myös autotekniikan koulutusohjelma aloitettiin vuonna 1961.

Koulutusta alettiin järjestää laajemmin myös muilla tekniikan aloil-

la. Albertinkadun rakennus alkoi käydä pieneksi, joten Oulun kaupunki lahjoitti vuonna 1963 Kaukovainiolta Oulun teknilliselle oppilaitokselle tontin. Vuonna 1968 valmistui uusi koulurakennus Kotkantielle, jossa on Pohjois-Suomen suurin insinöörien koulutuslaitos vielä tänä päivänäkin.

Kotkantiellä oppilaitos pääsi vihdoin keskittymään laboratoriotilojen kehittämiseen ja palkkasi ensimmäistä kertaa henkilökuntaa sitä hoitamaan.

Esimerkkinä konetekniikan laboratorioon hankittiin Suomen ensimmäinen pikamallinussilaitte.

Vielä nykyäänkin konetekniikan laboratorioihin investoidaan runsaasti, esimerkkinä Oulun ammattikorkeakoulun (Oamk) autolaboratorio, joka on Suomen monipuolisin.

Kiitos siitä, että konetekniikkaa on opetettu näin pitkään yhtäjaksoisesti, kuuluu Oulun alueen elinkeinoelämälle. Ilman kasvavia yrityksiä ja vireää elinkeinoelämää ei uusien konetekniikan asiantuntijoiden kouluttaminen olisi minkään arvoista.

Ensi syksynä konetekniikan koulutus on valmistautumassa historiansa neljänteen muuttoon Linnanmaalle. Pitkiin perinteisiinsä nojautuen ja tulevaisuuteen katsoen Oamkin konetekniikan osasto uskoo muutoksen eteenpäin vievään voimaan.☺

Mira Kekkonen on koulutussihteeri ja harjoitteluvastaava Oulun ammattikorkeakoulun konetekniikan osastolla.